

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter, September 21, 1962, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 161 - ŠTEV. 161.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 11, 1931. - SOBOTA, 11. JULIJA 1931

VOLUME XXXIX. - LETNIK XXXIX

NEMSKA DRŽAVNA BANKA PROSI POSOJILU

PREDSED. DR. LUTHER SE POGAJA S FRANCOZI

Od Francije je odvisno, ali bo šel v Basel ali se vrnil. — Francosko postopanje napram tarifni uniji mogoče prisili Brueninga da odstopi. — Mus-solini bo skrčil armdado, ako store to tudi drugi. Štiri države pričele s pogajanjem glede moratorija.

PARIS, 10. julija. — Dr. Hans Luther, predsednik nemške državne banke, ki rad najel novo veliko posojilo ter se je pričel pogajati s francoskimi visokimi glavami.

United Press je izvedela, da je dr. Luther skušal dobiti francosko sodelovanje za dolgo-obročno posojilo, vsaj enega leta, zneska \$400,000,000. — Sestal se je s Clement-om Moret, guvernerjem Francoske banke in P. E. Flandin-om, finančnim ministrom, v poslopu finančnega ministrstva. Pred konferenco je Dr. Luther rekel C. Moretu, da je odvisno od njega ali se bo podal v Basel ali se vrnil v Berlin.

Kabinet je med tem razpravljal, ali naj se pomaga Nemčiji in se odločil, da predno hoče Francija kaj storiti, mora dobiti politično jamstvo za slučaje kot je avstrijsko-nemška carinska unija, kateri Francija nasprotuje.

Naglico, s katero dr. Luther deluje, je pripisati dejstvu, da mora vrniti Nemčija dne 15. julija sto milijonov dolarjev, katere je prejela od Federal Reserve Bank, ter Francoske in Angleške Banke še predno je bil odobren Hooverjev predlog.

Francija svetuje, naj vkrene Nemčija takoj vse potrebno, da se ustavi izvoz kapitala iz Nemčije, kot je storila to sama za časa denarne krize leta 1916. Izvedelo se je namreč, da so zapustile v sredo in četrtek Nemčijo ogromne svote na potu v švicarske in nizozemske banke.

Zbor ministrov se je danes odločil odposlati pet izvedencev na konferenco za moratorij v London. Konferenca se vrši prihodnji petek. Štirje izvedenci bodo visoki urdniki zakladništva, peti pa trgovski ataše zunanje urada.

BERLIN, 10. julija. — Uradno informirana osebja je sporočila včeraj na United Press, da bo kabinet kancelarja Brueninga raje odstopil kot pa se sporazumel glede političnih pogojev, katere je Francija predložila za slučaj velikega posojila.

Ti pogoji so opustitev avstrijsko-nemške carinske unije in mornariški moratorij, kateri bi prekrizal nemške načrte nadaljnjih bojnih ladij vsaj za čas odloga odplačila posojil.

Samoposebi je umevno, da bi dala taka koncesija iz vidika kancelarja veliko prednost narodni opoziciji napram volilcem.

LONDON, 10. julija. — Hooverjev načrt za enoletni odlog odplačila mednarodnih dolgov je stopil, v kolikor se isti tiče Anglije, v veljavo s prvim julijem. Ne da bi čakala zaključka tozadavne mednarodne konference, ki se prične drugi teden, je obvestila Anglija predsednika banke za mednarodne razmere, da ne bo zahtevala prihodnje leto od Nemčije plačil niti pogojnih niti nepogojnih reparacij.

Tudi ako bi Nemčija mogla plačati ta obrok, bi bilo proti načelom Hoover-jevega predloga plačilo zahtevati.

Poleg Nemčije je odpustila Anglija plačilo tudi drugim državam in s tem pokazala, da se hoče držati dogovora in smatra, da je stopil moratorij v veljavo s prvim julijem. Prizadete države se je tozadevno obvestilo.

Francija je položila znesek, ki ga ima plačati An-

JUGOSLAVIJO SKRBI DOGOVOR

Odpoved plačila za eno leto bi bila prevelika žrtev za Jugoslavijo.

BEOGRAD, Jugoslavija, 10. julija. Uspešno zaključeno dogovor za moratorij med Združenimi državami in Francijo je vzbudilo tukaj splošno razburjenost.

Politiki so izjavili, da je žrtev, ki se jo zahteva od Jugoslavije, zanjo prevelika. Oni dvomijo, da bi bilo mogoče najti vlado, ki bi prevzela odgovornost odpovedati se jugoslovanskemu deležu 90,000,000 dinarjev, in pričakujejo, da bo Amerika to dejstvo upoštevala.

Poudarjalo se je tudi, da bodo domači in tuji upniki, pri katerih je najela država v svrhu izboljšanja porušeni pokrajini posojila v znesku 888,000,000 dinarjev zahtevali plačilo obresti.

POLET OKROG SVETA NEMOČ — VOLIVA

ZION, III, 10. julija. — Post in Gatty nista poletela okrog sveta, kot tudi Magellan ni obhodil sveta. Po mišljenju Glenna Voliva je to nemogoče, ker zemlja ni okrogla.

Voliva veruje, da je zemlja ploščata. To je izrazil z besedami: Okrog sveta da sta poletela? Bah. Najbrže sta krožila okrog Severnega tečaja.

RUSI POZNAJO SAMO PETI DAN

MOSKVA, Sovjetska unija, 10. julija. — V sovjetski republiki nimajo imena dni nikakega pomena. Prebivalstvo računa dneve po o-nem, na katerega so prosti.

Peti dan je ključ za koledar, v kolikor se današnji Rus zanima za istega. Vprašaj mimogredečega, kateri dan je, pa bo nevedno zmajal za glavom. Doma pa ima koledar, na katerem ima vsak njegov prosti — peti dan — rdeče znamenje.

Svetovni koledar sicer še obstoja v Sovjetski uniji, vendar je pa spremenjen v kolikor je to priljubeno za industrijske namene. Vsak 31. dan v mesecu je poseben dan. Oci teh sedem posebnih dni sta odšte-ta dva v izravnavo razlike v februarju. Ostalih pet dni pa mora daro-vati delavec na ta ali oni način vlad-i, za kar ga zopet odškoduje vlada s petimi narodnimi prazniki.

ŽELVA LJUBI DOMAČI KRAJ

ATHENS, Ohio, 10. julija. — V tukajšnji bližini so našli živo, v koje oklep pet dni pa mora daro-vati delavec na ta ali oni način vlad-i, za kar ga zopet odškoduje vlada s petimi narodnimi prazniki.

Ves čas se je nahajala želva v o-kolici, kjer je prejela to znamenje, kar se je zgodilo leta 1879.

glij 1. julija pri banki za mednarodne zadeve s po-gojem, da lahko zopet dvigne, kadar bi stopile v veljavo podrobnosti glede Hoover-jevega predloga

Dodatno današnjim poslom zakladništva, je raz-poslal angleški državni urad državam ponovno va-bila, da odpošljejo iste svoje zastopnike na konfe-renci. V vabilih se je tokrat navedlo tudi točen dan.

Prvotno je priporočila angleška vlada ponedeljek dva dni predno zapade v plačilo obrok Nemčije, kot za konferenco primeren dan. S tem pa Fran-cija ni bila zadovoljna, ker da je to prezgodaj ter se izrekla za 17-tega julija, nakar je razposlala Angli-ja temu primerna vabila.

Povabilo je bilo razposlano naslednjim državam: Združene države, Japonska, Nemčija, Francija, Italija in Belgija.

MILICA POKLICANA V RHODE ISL.

Štrajkarji napadli delav-ce. — Milica poklicana na pomoč policiji.

CENTRAL FALLS, R. I., 10. julija. Državna milica in policija stoje o-krog tvornice General Fabric Co. z bombami napolnjenimi s plinom, ki povzročajo solzenje, pripravljena, da jih prične metati na stavkarje, ako bi ponovili napad.

Neprilike so se pričele včeraj po-poldan, ko je kakih 350 štrajkarjev napadlo majhno skupino delavcev, ko so ti zapuščali tvornico. Spopad je prekinila policija, red je pa bilo mogoče vpostaviti šele, ko so do-spele državne čete. Stavka se je pri-čela 8. maja, ko je 800 delavcev za-pustilo delo.

DEMONSTRACIJE PRED AMER. KONZULATI

KOLIN, Nemčija, 10. julija. — Manjša skupina komunistov, kate-raz je vodila ženska, je metala kame-nje skozi okna tukajšnjega ameri-škega konzulata.

Skupina je demonstrirala radi smrtnih obsodbe osmih črncev v Scottsboro, Ala. ter dala odduška svoji ogorčenosti s klici: "Doli z Ameriko, oprostiti črnce!" Silni protestni shodi so se za-vršili tudi v Drazdanih in Berlinu.

BOGATA SKLADIŠČA RUDE V KANADI

EDMONTON, Alta., 10. julija. — T. C. Donovan iz Detroita je prin-esel iz nekega otoka na Echo jezeru vzorce rude, ki vsebuje za \$1200 ko-vine na tono.

SINCLAIR ZAPRETEL ZAPRETI PODJETJE

MEXIC OCITY, Mehika, 10. julija. — Poročilo iz Tampico pravi, da je Sinclair Oil Co. zapretila prene-hati z obratovanjem, ako delavci ne bodo zadovoljni sprejemati v pla-čilo srebrnih pecov.

TRITISOČ KITAJCEV UTONILO

KANTON, Kitajska, 10. julija. — Poroča se, da je izgubilo več kot tri-tisoč oseb življenja v vodi. Vzrok temu so poplave v provinci Kwang-tung. Glasom poročil je pričelo do-vodje Vzhodne in Severne reke upa-dati.

FRANCOZI PRIČAKUJEJO ODPLAČIL

Francozi h o č e j o, da Nemčija drži Youngov dogovor. — Ako pride do sporazuma, bo obrok vrnjen.

PARIZ, Francija, 10. julija. — Uradno fracosko mnenje je, da mo-ra plačati Nemčija mesečni obrok na račun reparacij, ki zapade pri-hodnjo sredo. Dasi to še ni bilo uradno razglašeno, je vzbudilo pre-cejno zanimanje v ameriških kro-gih, ki so se izrazili, da to ne bo moglo podpreti namena Hoover-jevega predloga.

Francozi, ki hočejo, da se vzdrži Youngov dogovor, pravijo, da, ako se na konferenci glede Hoover-jevega predloga dne 17. julija dogo-vore končno veljavno, se lahko Nem-cem sedanji obrok vrne.

Ta poteza bo najbrže zavzemala važno mesto pri razpravah med predsednikom nemške državne ban-ke in financirji, ko se tukaj sesta-nejo.

OKOSTJE DEČKA V ŠOLI

Deček je izginil l. 1922. Baje ubit vsled padca v ventilator.

MEUNCIE, Ind., 10. julija. — V ne-nekem ventilatorju tukajšnje osred-nje visoke šole so našli delavci pri popravilih na okostnjak, glede katerega se je ugotovilo, da je ne-kega Perlie Gue'sby, starega šest-najst let. Dne 16. decembra 1922 je odšel v šolo, nato pa izginil.

Oblasti izjavljajo, da je deček ali padel v ventilator z drugega ali tre-trjega nadstropja in se ubil. Truplo se je pa skrilo ter je ostalo skrito celih osem let. Dečkova črepinja je razbita kot pri padcu iz višine ali pa udarjena s težko stvarjo.

Stric, pri katerem je deček živel, je izjavil, da je to brez dvoma o-kostnjak njegovega nečaka, ker je spoznal čevlje in žepni nož.

Nekateri preiskovalci zadeve pa domnevajo, da je bil deček ubit. Pred štirimi leti so zazdale oblasti vse slične rove, ker so se jih poslu-ževali soljarji kot skrivališča, kadar se jim je zohotelo kadtiti.

VOJNI VOHUN — BUDISTOV- SKI MENIH

PEIPING, Kitajska, 10. julija. — Ignacij Trebitsch Lincoln, ki si je stekel dvomljivo slavo osumljen vo-jne špijonaže v prid Nemčije, je vsto-pil v budistovski samostan v Pao-huašun in pričel širiti budistovski vero po Združenih državah in Ev-ropl.

Poročevalec je rekel: bil sem kr-šanski duhovnik, trgovec, kandi-dat v angleški parlament, olini ope-rter v Galiciji in Romuniji, med-narodni politik. Sedaj sem pa in o-stanem budistovski menih za vse moje življenje.

Lincoln, ki hoče sedaj da se ga nazivlja Čao Kung, je postal budi-stovski duhovnik s tem, da si je dal vzgati v kožo na glavi 12 okroglih brzogotin, budistovsko kolo življe-nja. Kitajce je pregovoril, da pošlje-jo svoje misijonarje po Združenih državah in Evropi, ker se nahaja krščanstvo ob razsulu.

POBEGNIL IZ HUDIČEVEGA OTOKA

Pobegnil je, ko je zvedel da je mati bolna. — V drugič pobegnil z otoka.

NICA, Francija, 10. julija. — Carl Rancurel mora tretjič nazaj na Hu-dičev otok, iz katerega je že dva-krat ušel.

Rancurel je star 46 let. V policijskih knjigah je zaznamovan kot ne-poboljšljiv tat. Izza svojega sedem-najstega leta je prebil skoro vse svoje življenje po ječah, vključno one na Hudičevem otoku. Prvič je bil tja deportiran leta 1915. Šele po desetih letih se mu je posrečilo po-begniti. Prijeli so ga čez leto dni v Parizu, kjer je izvršil med tem ne-broj tatvin. Drugič je ostal na oto-ku samo petnajst mesecev. Tri le-ta se je potikal po državah Južne Amerike ter imel trden namen ne stopiti več na francoski tla. Tedaj je bil za zvedel, da je mati na smrt bolna.

Akoravno je bil gotov, da ga bo-do prijeli, se je vrnil domov. Ker je njegov obraz policiji dobro znan, so ga takoj pri prihodu vjeali. A bil je miren.

Tatvine sem se že odvalil, — je rekel, — sedaj se bom tudi odva-dil pobegov iz otoka, ker sem že star. Prosim vas pa, da mi dovolite videti mater, dokler je še živa.

PROTI AMERIŠKA ZAROTA

MANILA, 10. julija. — V Baluag so prišli na sled zaroti, ki je imela namen pomesti z ameriško vlado in to tokom petih let. Zarotniki so čla-ni tajne družbe, ki hoče odstraniti Amerikance, ako treba tudi s silo. Zarota se je precej razširila. Trije voditelji so bili sicer aretirani, mo-rali so jih pa vsled pomanjkanja dokazov zopet izpustiti.

MELLON NA OBREŽJU

CAP FERAT, Francija, 10. julija. Pokorec se predpisom zdravnika, je ostal Andrew W. Mellon včeraj v sobi, ker je zelo kašljal. Danes se je pa pojavil na obrežju in opazoval kopalce.

Izgledal je vesel in videlo se je, da je okreval od svoje bolezni.

UMRL NA BEGU PRED FAŠISTI

Zupana Merana so našli mrtvega na meji. — Ita-lijani mu niso hoteli dati vizej.

INSBRUCK, Avstrija, 10. julija. — Truplo prejšnjega župana tirolske-ga mesta Meran, Dr. Joseph Luch-ner-Ja, so našli včeraj kakih 8000 čevljev visoko v Alpah, kjer se je zgrudil mrtev ko je bežal vsled fa-šističnega preganjanja. Zgrudil se je malo potem ko je prestopil avstrijsko mejo.

Fašistično sovraštvo si je nakopal, ker je poučeval šolske otroke nem-ški. Ko že ni mogel istega več vzdr-žati, je prosil za italijanski vizej, ka-terega so mu pa oblasti zanižale. Radi tega se je najbrž podal peš pre-ko Alp ter umrl vsled srčnih bole-sti, ko je napravil komaj par kora-kov po avstrijski zemlji.

PREHODILA DVE MILJI V SPANJU

GLENDAL, Ca., 10. julija. — Ma-rie L. Barmore, stara 22 let, je do-sega danes rekord za hojo v spa-nju. Tekom ene ure, je hodila v spa-nju, do dve milj oddaljenega me-sta Burbank. Tukaj jo je opazila Mrs. Carol Kates, ki je poklicala policijo, katera jo je zbudila.

ZAHTEVE DUHOVNIKOV ZAVRNJENE

MEXICO CITY, Mehika, 9. julija. Zahteve katoliških duhovnikov, da se prekliče postavbe, ki omejujejo prejšnje cerkvene privilegije, so bi-le zavrnjene pri šestih okrožnih so-diščih.

Sodniki izjavljajo, da spada za-deva v delokrog državne legislature v Vera Cruz ne pa posameznih tri-bunalov.

500 TANKOV ZA PETROLEJ ZGORELO

BUKAREŠTA, Romunska, 10. ju-lija. — Vsled eksplozije je nastal ogenj v petrolejskem predelu mesta Cucu v bližini Campina. Petsto že-lezniških tankov za petrolej je bilo uničenih.

Neglede kje živite, v Kanadi ali Združenih Državah

je zanesljivo varno in zato koristno za vas, ako se poslu-žujete naše banke za obrestonosno nalaganje in pošilja-janje denarja v staro domovino.

Pri nas naloženi zneski prinašajo obresti po 4% že s prvim dnem vsakega meseca.

Naša nakazila se izplačujejo na zadnjih poštah naslovljenecv točno v polnih zneskih, kakor so izkazani na izdanih potrdilih.

Naslovljenec prejme torej denar doma, brez samostojnega, brez nadaljnjih potov in stroškov.

Posebne vrednosti so tudi povratnice, ki so opremljene s podpisom naslovljenecv in sigom zadnjih pošt, katere dostavljamo pošilja-teljem v dokaz pravičnega izplačila.

Enake povratnice so zelo potrebne za posameznike v slučajih hi-sareče pri delu radi kompenzacije, kakor mnogokrat v raznih sla-čajih tudi na sodnji v stari domovini.

SAKSER STATE BANK
82 Cortlandt Street New York, N. Y.
Telephone Barclay 7-0300 ali 0321

"Glas Naroda"

Owned and Published by
SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank Saller, President L. Benedik, Treas.

Place of business of the corporation and addresses of above officers:
215 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Na celo leto velja list za Ameriko	Za New York za celo leto	\$7.00
in Kanado	Za pol leta	\$3.50
Na pol leta	Za inozemstvo za celo leto	\$7.00
Na četrt leta	Za pol leta	\$3.50

Subscription Yearly \$6.00.

Advertisement on Agreement.

"Glas Naroda" izhaja vsaki dan izvenredno nedelje in praznikov.

Dopis brez podpisa in osebnosti se ne prišteje. Denar naj se blagovni pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivalne naznani, da hitreje najdemo naslovnik.

"GLAS NARODA", 215 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: CHelsea 3-3878

STATISTIKA NEZGOD

V Združenih državah pomrje na leto povprečno do 100 tisoč ljudi zaradi raznih nezgod, več milijonov ljudi pa dobi vsled nesreč težje in lažje poškodbe. Smrtne slučaji in poškodbe pa stanejo zavarovalnice ogromno denarja in zato so zavarovalnice ustanovile posebno komisijo in ji naročile, naj preišče vzroke raznih nezgod in ugotovi, kako bi se dalo število nezgod znižati.

Komisija je nedavno končala svoje delo in izdala o nesrečah celo knjigo. V tej knjigi objavlja komisija celo vrsto zelo neverjetnih nesreč.

V Kaliforniji, v mestu Berkley je trgovec Haggerty zvečer po svojem končanem trgovskem delu kosil travo v svojem parku. Nenadoma pa je počilo in Haggerty se je zgrudil mrtev na tla. Spočetka so mislili, da gre za zločin; pri točni preiskavi pa so dognali, da je trgovec pri košnji zadet z mašino ob patrono, ki jo je bil nekdo izgubil v travi. Patrona se je vsled udara s klino od mašine razpočila in krogla je zadela trgovca naravnost v čelo.

Da navedemo še en nenavaden slučaj: —

Stražnik Frank Turo je opravljal v državi Oregon svojo službo na motornem kolesu. Cesta je peljala deloma tudi skozi gozdove, kjer je bilo mnogo divjačine. Stražnika so nekega dne zjutraj našli mrtvega v jarku ob cesti. Njegovo truplo je bilo vse razmesarjeno. Tudi v tem slučaju so mislili spočetka na zločin, kasneje pa so dognali, da se je revež v temi zaletel s svojim motorjem v jelena ki je ravno tekkel preko ceste; jelenovo rogovje se je stražniku zarilo globoko v trebuh in ko se je jelen hotel oprostiti, je stražnika silno razmesaril.

To so čudne nezgode, pač pa se dogajajo na stotine vsak dan. Človek mora biti zmerom oprezen.

Po statistikah te komisije je razvino, da ne povzročajo največ nezgod avtomobili, kakor ljudje navadno mislijo, ampak največ nesreč se zgodi v kopalnicah. V vodi, — po mnenju komisije — si v večji nevarnosti kakor pri vožnji po železnici ali pa z avtomobilom.

PRINCI PENZIONISTI NEMŠKE REPUBLIKE.

"Vossische Zeitung" prinaša zanimivo vest. Nemška vlada bo te dni razpravljala, kako naj se znižajo provizije in nekatere popoldne neupravičene pokojnine gotovih oseb, zlasti bivših častnikov, raznih princov itd. Zakonske podlage za to sicer ni, pač pa bo mogoče o tem razpravljati, če bo sprejet v državnem zboru tozadeveni predlog z dvotretjinsko večino. Obdavčenje teh prejemkov ni mogoče, ker je po mnenju juristov protustavno. Če predlog o zmanjšanju pokojnin ne bo sprejet, bo vlada edino lahko na prejemnike pokojnin apelirala, naj prostovoljno resignirajo delu in pa vsej pokojnini.

Vsekakor je zanimiva lista oseb, ki prejema tako rekoč nezastužene provizije pokojnine. Tako prejema 135 častnikov po 17,000 mark, 287 častnikov 14,000, 176 častnikov 13,000, in 681 bivših častnikov približno 11,400 mark pokojnine na leto.

Med častniki, ki prejema pokojnino, je tudi več članov bivših vladarstev rodbin, ki bi se pač iz moralnih varstev morali emanovati, da republiko iz šepa kradajo denar.

Tako prejema bivši kronprinc vojaško penzijo v znesku 24,000 mark na leto, bivši princ Ethel-Friedrich, največji slovenski dnevnik v ZDA, 10,074 mark.

član "Stahlhelma" pa 10,074 mark. Ethel-Friedrich je bil že z 12 let imenovan za poročnika in prejema z 40 leti pokojnino komandanta divizije. Pruski princ Oskar, ki je smodnik na fronti samo povohal, prejema pokojnino polkovnika in brigadnega komandanta v višini 7554 mark. Bavarski princ Konrad prejema pokojnino komandanta polka, princ Jurij Bavarski pa pokojnino bataljonskega komandanta. Zelo dobro se godi tudi princu Ruprehtu Bavarskemu, ki uživa pokojnino general-feldmaršala. Med prejemniki pokojnin je več generalov, ki se nikakor ne mislijo sprijazniti z republiko in so še vedno vdani ekskluzivno Viljemu. Med njimi je tudi Ludendorff, ki prejema 17,000 mark pokojnine na leto. Od 104 civilnih penzionistov, jih je polovica iz kaiserjevih časov. Kaiserjevi državni tajniki prejema na leto približno po 25,000 mark pokojnine. Še cela vrsta je teh patašitov, ki žive na račun delavnega nemškega ljudstva in je res čudo, da se temu nemški narod ne upre.

Narodno se na "Glas Naroda" — največji slovenski dnevnik v ZDA, 10,074 mark.

Iz Slovenije.

Peter Grasselli dopolnil 90 let.

Najstarejši politik, novinar, Sokol in prvi slovenski župan bele Ljubljane je obhajal na Vidovdan dvoj 91. rojstni dan. To je Peter pl. Grasselli, ki se je s svojim delovanjem za večno vpisal v knjigo slov. zgodovine. Bil je med ustanovitelji Ljubljanskega Sokola, matice vsega poznejšega Sokolstva v Sloveniji in v Jugoslaviji, nadalje soustanovitelj Glasbene Matice, Dramatičnega društva in Društva tipografov. Nešteto spominov ga veže na vse kulturne, politične in gospodarske pokrete v Ljubljani v dobi zadnjih 70 let.

Zrtve viharja na Bledu.

Kakor poročajo, je razsajal pred kratkim silen vihar na Bledu, ki je povzročil tudi več nesreč. Najhuje je bil poškodovan Franc Tamhyna, upokojeni inšpektor češkega delavskega zavarovanja iz Prage. Ko se je vračal Tamhyna usodnega dne s svojo soprogo z lprehoda proti domu, je padel na njega z ogrinja pri Praprotnikovi vili velik in težak tram, ki ga je vihar treščil na cesto.

Tram je močno ranil Tamhyna po hrbtu, trebuhu in nogah. Njegovi soprogi pa se k sreči ni nič pripetilo. Prvo pomoč mu je nudil zdravnik dr. De Gleria. Drugi dan so ga prepeljali z reševalnim avtom v ljubljansko Leonišče.

Tamhyni je velik prijatelj Slovenov in reden obiskovalec lepe Goranske.

Biserne poroka na ljubljanskem gradu.

Upokojeni sodni oficijal Anton Prijatelj je obhajal s svojo 84-letno soprogo Ano že drugi jubilej. V maju je dopolnil 90. leto, sedaj pa čestita zakonca praznujeta spomin, ko sta si pred 60 leti na Veseli gori pred oltarjem objubila, da bosta vzajemno prenašala vse težave in radosti tega življenja.

Nesrečne poškodbe.

Obe roki si je zlomila 27-letna žena posetnica iz Horjula Šmarjeta Rožman. Te dni so pripeljali domov visoko naložen voz sena. Šmarjeta je skočila z voza tako neprevidno, da je padla in si zlomila obe roki. — Z visoka je padel 55-letni žbogar Štefan, progovni delavec direktorje državnih železnic na dolinskem kolodvoru. Padec je bil tako močan, da je revež dobil težke notranje poškodbe.

Rudarjeva žena Avenak Roza iz Hrastrnika se je odpravila na polje po solato. Med potjo je nenadoma zagledala velikega modrasa in se ga je tako prestrašila, da je padla varak in si zlomila desno roko.

Samomor nesrečno zaljubljenega fanta.

V nedeljo dne 21. junija se je že v zgodnjih jutranjih urah, ko so šli ljudje k jutranji službi božji, raznesla po trgu vest, da se je zastrupil Alojz Rajšp, rojen v Vurbergu, pristojen v Jakobski dol. Bil je konjski hlapec pri usnarju in posetniku Mihlu Moškoni v Marenbergu.

Že nekaj časa je kazal hlapec Alojz Rajšp znake nervoznosti in raztresenosti. Toda za vzrokom ni nihče izpraševal. Istega dne zjutraj pa ga ni bilo dolgo na izpregled, tudi v hišo ga ni bilo, kakor po navadi. Domači so ga pričeli iskati. Slednjič so ga našli na vozu, ki je bil poln sena, že mrtvega. Takoj so obvestili varnostne organe ter domačega zdravnika, ki pa je ugotovil smrt.

Ugotovili so, da se je Rajšp zastrupil z arzenikom. Prepeljali so ga v trško mrtvašnico. Alojz Rajšp je imel že dalje časa ljubavno razmerje z dekle S. M., ki mu je tudi vračala ljubezen. Zadnje čase pa sta se nekaj sprla ter ni bilo več med njima skladnosti. Pokozala mu je tudi očino, da ga ne mara več. To pa je nesrečnega, komaj 27 let starega mladeniča tako potrla, da je segel po najskrajnejšem, ker ni mogel preboleti te srčne rane.

Tukajšnje ljudstvo, posebno pa konjarji, imajo navado, če je le mogoče, da dobe kje arzenik ali kakor oni pravijo "mišnico", ki jo potem polagajo navadno konjem, da so lepše rejeni in bolj iskri. Tudi Rajšp je moral dobiti neke mišnice, ki pa jo je namesto konjev zaužil sam ter tako tragično preminul.

Hud nasilnež.

V Moravtu, se je dogodil pred kratkim surov napad, ki bi kmalu končal tragično. Zbrala se je namreč večja družba fantov in deklet v gostilni C., kjer so malo povesejali. Pa prehitro je zlezlo obilo zavito vino v razgnete glave nekkih fantov, ki so se pričeli med seboj prepirati in suvati in zbadati radi deklet, kar je najbrž dalo povod Vodenikovemu Janezu, doma neke pri Sv. Križu pri Litlji, da je nenadoma z nožem (krivoem) pričel besneti po sobi, dokler ga niso spravili na prosto. Seveda je to vinjenega fanta še bolj razdražilo in navallil se je z vso silo na priprta vrata, katera je tiščal gostilničar sam ter ni mogel pritiska vzdržati. Nasilnež ga je z nožem sunil in zadell v roko in mu prerazil mišiceve ter ponovno zavilhtel nož, da ga zabode. To sta pa preprečila na pomoč došla dva fanta, katera je pa tudi občutno porezal po obrazu in drugod. Končno so pobesnelega "krivčarja" je ukrotili.

Ludvik Wohinz umrl.

Nenadoma je v Ljubljani preminul lastnik krojaškega modnega ateljeja v Vegovi ulici Ludvik Wohinz iz znane pevske družine Wohinčeve, sin pok. nadičitelja Wohinza v Kresnicah pri Litlji.

13-leten deček pogasil gorečo streho.

Pred dvema mesecema je kupil sluga okoliške občine Konjice, Podlunšek Pavel majhno domačijo na Dobravi pri Konjicah. Hišo si je čedno popravljal in v njej uredil stanovanje.

Ko je pred dnevi žena Podlunškega s svojim sinom Pavlom okrog 7. ure delala na bližnji njivi, zapazil 13-letni Pavel, da se dviga gost dim

iz strehe njihove hiše. Opozoril je mater nato, ona je pa bila mnenja, da prihaja dim od bližnje opetkarne Gologranca. Fant je nemudoma stekel domov in na svoje veliko presenečenje zapazil, da gori na podstrešju kup sena, katerega je bilo okoli 100 kg in ognjeni zubili so se že prijemali tramovja in lat.

Za klice na pomoč je bilo prepozno, zato je deček stekel v največji naglici s škofom po vode, ki je bila na srečo ostala zidarjem, ki so nekaj dni poprej popravljali hišo in jes začel pridno gostiti goreče seno in tleče tramovje. Po velikem naporu se mu je posrečilo udušiti poslednjo iskrico. Tako je uspel, da je rešil jedva kupljeno domačijo propasti. Za svojo neustrašenost in preudarnost si je zaslužil nedvomno pohvalo.

Podlunšek bi pa bil ob nesreči še tem huje prizadet, ker je bila hiša le za malenkostno vsoto zavarovana.

Smrtina kosa.

V visoki starosti 73 let je preminula na Suhi pri Škofji Loki sestrica Antonija Omanova.

Visti čas so palagali k večnemu počitku zasebnika Franceta Starmana, stanujočega tudi na Suhi.

DAVEK NA MAČKE.

V Litomeričah na Češkem je sklenil občinski svet tudi mačke obdavčiti. Mačke so se bile namreč v mestu tako razmnožile, da so uničile skoro vse tike v mestu in v okolici. V nekaterih rodbinah so redili po 15 mačk. Zato so sklenili, da morajo lastniki plačati za vsakega mačka po 10 čeških kron.

Ljudi, ki mnogo vedo, navadno nimamo radi, naravnost pa sovražimo one, ki vedo mnogo od nas.

Naravno in povsem normalno je danse biti dožan, kajti čimveč douguješ, več upnikov ti želi zdravja in sreče. Ne skrbi toraj za poravnajo dolgov dokler ti upniki dovolj zaupajo, kajti vsak dolg je avtomatično poravnat kakor hitro je dovolj velik, da ga ne moreš plačati.

Sedaj, ko vse države premišljajo kje dobiti denar je najbolj varen oni, ki nima prav ničesar.

KNJIGE VODNIKOVE DRUŽBE SO RAZPRODANE

Sprejemamo pa članarino za bodoče leto. Članarina znaša

\$1.—

Člani dobe potem knjige po pošti naravnost iz Ljubljane.

Uprava "G. N."

NENAVADNA RAZSODEBA

Sodišče v Berlinu je te dni izreko obsodbo, ki je zbudila zaradi svoje utemeljitve splošno začudenje. Vzrok razpravi je bil vsakdanji, zakonska nezvestoba. Krivda je bila na ženi, ki je brez nadaljnega tudi dejanje priznala, toda v opravičilo je navedla, da je nekoliko umobolna in da za svoje dejanje napač ne more biti odgovorna. — Sodišče je bilo mnenja, da žena s tem ni kršila zakonskih predpisov in je odklonilo možovo zahtevo po ločitvi.

Mož se seveda ni pustil ugnati v kozli rog, hotel je nezvesti ženi vseeno zagosti in se je pritožil na višje sodišče, češ, če že niso ugodili zahtevi po ločitvi zaradi nezvestobe, pa morajo pač uvideti, da z umobolnico ne more živeti. Toda višje sodišče je bilo mnenja, da umobolnost še ni tako napredovala, da bi bila duševna skupnost med zakonca uničena.

Toda mož se je na vsak način hotel odkrižati žene in se je pritožil na državno sodišče, kjer so ga pa tudi zavrnili. Državno sodišče je utemeljilo svoj sklep, da se žena zaradi svoje umobolnosti ni zavedala, da je zaradi odnosa z drugim kršila svoje zakonske dolžnosti in da zato ni povoda za ločitev. Tudi je državno sodišče zavrnilo vprašanje, ali je žena sploh sposobna spoznati pravo vrednost zakona in ali ni že tako otopena, da se vsakomur vda. Po mnenju strokovnjakov je to prehodni bolesten nagoni pojav, zlo, ki je ozdravljivo, toda sodišče, ki je bilo sicer mnenja, da bo žena tudi v bodoče zaradi umobolnosti varala svojega moža, ni tega smatralo za povod ločitve.

Železniški voz s propeljerjem.

Že lani smo poročali, da je nemški inženjer dr. Kruckenberg konstruiral popolnoma novo vozilo za železnice. Gre za takozvani "Zeppelin na tirnicah", voz, ki je v svoji konstrukciji res podoben zračnim ladjam in ga žene propeler, teče pa po kolesih na tirnicah. Lani so večkrat delali poizkuse z tem vozilom, ki so se prav dobro obnesli. Vse kaže, da bo Nemčija "Zeppelin na tirnicah" kmalu uvedla na svojih železniških progah.

Poizkusi, ki so jih napravili v juniju na prosti Hamburg-Berlin, so naravnost sijajno uspeli. "Zeppelin na tirnicah" je startal ob 3.27 v Bergerdorfu pri Hamburgu in je ob 5.11 pristal na glavnem kolodvoru v Spandau v Berlinu. Progo 271 km je prevozil v eni uri in 44 minut, povprečna njegova hitrost je znašala 170 km na uro. — Največja brzina novega vozila je znašala 230 km na uro. Za vožnjo je "Zeppelin na tirnicah" porabil 183 litrov bencina, torej približno 70 litrov na 100 km. To je vsekakor malo, če se računa, da lahko tak voz vzame s seboj do 40 potnikov.

Poizkusne vožnje so se udeležili dr. Kruckenberg, njegov sedelavalec in konstruktor inž. Stedefeld, inž. Plack, Kruckenbergova žena in več monterjev. V Berlinu je bila zbrana ogromna množica občinstva, ki je priredila konstruktorju in njegovim sopolnikom prisrčne ovacije.

Dopisi.

Krayn, Pa.

Moram se tudi jaz oglasiti v listu Glas Naroda, dasiravno nimam poročati o dobrih razmerah v tukajšnji naselbini, ker tukajšnji premogorovi obratujejo le po eden in dva dni v tednu, denarja za vsakdanje najpotrebnejše stvari zelo primanjkuje. Če bo kaj boljše v dolednem času, ne vemo. Upamo in želimo pa seveda, da se ta depresija poslovil iz dežele in seveda tudi želimo sotrpinom drugih dežel, da se jim delavsko stanje izboljša.

Slovensko Izobraževalno Društvo je letos povečalo svoj vodovod, to je že druga povečava odkar imamo tukaj svoj lastni vodovod. Jez je sedaj veliko večji kot je bil, nekaž lepega je videti zeleno vodo, ki zalaga Slovenski dom, veliko privatnih domov in en premogorov. To je prava gorska voda, da nam jo zavide v New York-u in še marsikje. Voda je tako močna, da bi je bilo dovolj za precej večjo kolonijo kakor je Krayn. Jez se nahaja 2500 čevljev nad morsk gladino, pod vrhuncem enim izmed mnogih Alpengenijskih grebenov.

Da si ogledate ta edini meni znani slovenski vodovod v Ameriki, pridite na plinik družstva št. 7 S. S. P. Z. v nedeljo, dne 19. julija, kateri se vrši ravno pod jezerom, na navadnem prostoru.

Pozdrav vsem čitateljem Glas Naroda!

Andy Milavec.

ZAHVALA.

Dne 20. junija ob 8. uri zjutraj mi je kruta smrt nenadoma ugrabila nad vse ljubljene in skrbnega moža in očeta

JOŽEF ŠUBELJ-A.

Umril je zadet od srčne kapl. K večnemu počitku smo ga položili 23. junija na St. John's pokopališče. Tem potom se najudaneje zahvaljujem vsem, ki so mi stali ob strani v najtežjih urah mojega življenja, posebno svaku Tonetu Šubelj, vsem bratom in sestram, ter drugim sorodnikom, prijateljem in znancem.

Najpeša hvala onim, ki so darovali krasne vence in sicer: Pevsko društvo "Slovan", tvrdki De Marinis in uslužbenici, ter Korber in uslužbenici, družine: Stepančič, K. Mlakar, F. Capuder, I. Hudé, Mrs. Balantič in hčerka, Mr. Aréul, Miss K. Urbanija, Mr. & Mrs. Stromberg, družina Meyers iz Detroita, Mr. & Mrs. Kosirnik, Mr. Gasparelli, Mrs. Eaus in sosedje.

Denar namesto venca in za sv. maše, katerim se enako iz srca zahvaljujem, so darovali sledeči: družina Gosar, Miss Rose Šuma, tvrdka Waikill & Co. in uslužbenici, kjer je bil pokojni zaposlen 8 let, družine: Peter Cerar, Fr. Cerar, M. Stare, Fr. Pirnat, Peterka, Križelj, Fr. Cerar, Cernivec iz Chicago, Močnik, Habat in Starin iz Clevelanda, P. Majhen iz Forest City, Pa., August Šubelj, Rethberger, J. Habjan, J. Pirc, J. Kuharic, M. Končan, Zorman, I. Kralj, Birk in mati, Vavpotič, Maček in Osolin; Mrs. I. Hudé, Mrs. K. Urbanija, Miss J. Peterka, Miss J. Močnik in mati iz Clevelanda, Mr. & Mrs. Stromberg, Mr. Anton Šubelj, Mr. & Mrs. L. Zakrajšek, Mr. & Mrs. Nakrst in Mr. J. Pirnat.

Iskrena hvala uredništvu Glas Naroda, ki je potom časopisa takoj ohvestilo čitatelje o nenadni smrti predragega mi moža, nadalje pevskemu društvu "Slovan" za gniljivo petje ob odru rankega.

Lepa hvala Rev. Dr. S. Zamjenu za spremstvo iz cerkve na pokopališče in Mr. J. Končan za lepo v srce segajoče orgljanje.

Iskrena hvala vsem onim, ki so dali brezplačno avtomobile na razpolago onim, ki so se udeležili pogreba in vsem, ki so ga prišli pokropiti.

Ravno tako se zahvaljujem pogrebniku Fr. Darmstadt-u in Son za lepo urejeno vodstvo pogreba. Hvala vsem za številne izraze sočutja.

Naj mi oprostite, če se je ime katerega pomotoma izpustilo, iz vsega srca sem hvaležna vsem.

Žalujejo in globoko potrta
Pavla Šubelj, žena.
Pavla, Henry, Edward, otroci.
New York, dne 10. julija 1931.

VSE ONE ROJAKE ŠIROK ZDRUŽENIH DRŽAV IN KANADE, KI SE NIMAJO PRI NAS VLOG, VABIMO, DA SE PRIDRUŽIJO NAŠIM MNOGOŠTEVILNIM VLAGATELJEM

Denar je pri nas varno naložen in ga zmorejo vlagatelji dvigniti takoj, brez vsake odpovedi, kar je v mnogih slučajih zelo važno.

Vloge obrestujemo po 4%

Sakser State Bank

38 ORSTLANDT STREET

NEW YORK, N. Y.

Mali Oglasi

imajo velik uspeh

Prepričajte se!

KRATKA DNEVNA ZGODBA

TEPFI:

DVOJNIKI

Ni se vam li še pripetilo, da vas je neenkrat pozdravil na ulici poseben človek? — Ali da se je začel z vami celo razgovarjati, nazivaje vas dragim Nikolajem Ivanovičem, ko se vendar za vse svoje življenje in za vse ljudi na svetu imenujete Peter Nikolaevič? In se vam le še ni primerilo, da vam je kdo nenadoma dejal: — Včeraj sem vas videl v cirkusu, — ko ste vendar prebili večer najdostojnejše na predavanju? To vse se zdi čudno le na prvi pogled. V resnici pa se to vse razlaga čisto preprosto z dejstvom, da ima vsak človek na svetu svojega dvojnika.

Pogledati temu dvojniku lice v lice se vam ne posreči nikdar. Za to se torej niti ne trudite! Toda slišate lahko o njem prav čestokrat in, žal, skoraj vselej stvari, ki mu ne delajo ravno velike časti. Vsaj meni se doslej še nikoli ni zgodilo, da bi bila zvedela kaj laskavega o kakem dvojniku.

Neki spoštovan zdravnik ima dvojnika, ki je v Odesi slovit — slepar.

Celo Tolstoj je imel svojega dvojnika — nekega premetenega muzika, ki je z našo zunanostjo dobro spekulirali.

Skoraj vsaka naša znamenitost ima dvojnika, ki počenja bedarije na račun svojega vzora — principala ter ga spravlja čisto v malo zavidan položaj.

Kotiko dram, kotiko rodbinskih nesreč je že vzniklo zaradi takih dvojnikov slabega slovesa! Človeka je strah le pomisliti na to.

O tem vsem govorim smelo in odkrito, ker prav sedaj sem izven nevarnosti: moj lastni dvojnik: moj lastni dvojnik je zaradi neke grode historije odpotoval za vselej v Ameriko.

Ali je bil primoran odpotovati v Ameriko?

Ta dvojnik me je trafil sistematično že nekaj let ter mi ni privoščil niti trenutka oddiha. Osvetila sem se mu, kakor sem mogla in znala, toda ne vem, sem li dosegla svoj cilj.

Sedaj, ko je že vse za mano, mi je prijetno se spominjati minolega trpljenja, saj vem, da se več ne povrne.

Prvič, ko sem zvedela, da živi moj dvojnik, sem se vedla napram temu dejstvu zelo veselo in lahko miselno.

Rekli so mi: — Ali vam je bilo sinoči v cirkusu všeč?

— V cirkusu? Saj sem presedela ves večer doma! Zakaj mislite, da sem bila v cirkusu?

Vprašalec se je nekami začudil, bil je v zadregi ter dejal:

— Tako? No, pa oprostite, gotovo sem se zmotil... Govoriva torej o čem drugem!

Vsi so se name sumljivo ozirali, in vprašalec, ko je odhajal, mi je pošepetal:

— Ne bodite hudi! Toda videl sem vas na lastne oči.

Nekaj dni smo se smejali tej historiji in povsod smo jo pripovedovali...

Dva tedna nato so mi videli trije znanci na neki sumljiv maškaradi, čemur se že nisem smejala več, da si sem jim prav hitro dokazala njih zmoto, nego me je spravilo to v prav slabo voljo.

Prosil me mnogotere:

— Pokažite mi že vendar tega mojega dvojnika!

Dvojnika pa ni bilo možno zasiti in vedel se je zelo nelepo. Nato je nekaj časa miroval, dokler me ni neka znana dama strme izpraševala, kaj mi je prišlo na misel, da se dajem fotografirati z nekim častnikom v — poročni obleki! Videla je na lastne oči mojo sliko v izloži nekega malega fotografa, a kje je to bilo, si ni mogla več domisliti!

Tako sem zvedela, da se je moj dvojnik omožil, in veselilo me je. Morda se poslej malo potrudil za svojo reputacijo.

Toda moje naide se niso izpolnile. Niti dva meseca nista minila, ko so me zopet začeli znanci srečavati, ko sem prihajala baš iz separiranih sob v restavrantu, ko sem igrala na dirkah, na stavih. In ne le to — skoraj vsako noč so me videli v kakšnem klubu, kjer sem do rana igrala s kartami ali v loto.

Moj položaj je bil obupen!

Skoraj vsak novi znanec je začel svoj pogovor z mano z besedami:

— Imel sem že čast videti vas tam pa tam...

Nekaj dni sem se razmišljala, naj li vstopim v samostan. A premislila sem se, ker bi tega itak nihče ne verjel, kajti potem šele bi ga mogel moj dvojnik lomiti in igrati!

Končno se mi je usoda vendarle nasmešnila v podobi starke, ki je lezla s tramvaja. Vrnila sem usodi njen usmev ter obstala, čakaje, kaj se zgodi.

Starke me je radovedno ogledovala in mi stiskala roko.

— Povejte mi no, draga moja, — me je vprašala, — je li res, da vas je zapodil?

Takoj sem razumela in odločila sem se, da ne izpustim te prilike, ko se morem svojemu sovražniku osvetiti.

— No, kajpak, zapodil me je! — sem ji odgovorila v najdrznejšem tonu, ki sem si ga znala predstavljati. — Zapodil! Kako vam je to všeč? — Kaj pravite k temu?

— Adv't.

— Ali, dragica, vi ste tega sama kriva! Kako je le mogoče tako se vesti?

— O, glejte, ta je pa lepa! Pa ste res dobra ženska.

— Ali saj je on vendar vaš mož. Zadeva se je jasnila.

— Eh, kaj! Kakšen mož neki! To vse je laž. Saj nisva bila nikoli poročena, če hočete vedeti resnico.

— Ljuba moja! — je zajela starke, — kaj pa pripovedujete! Saj je bil vendar Serjoža za tovariša na svatbi?! Gospodine! —

— To ni prav nič čudnega! Neki slepar naju je poročil. Dala sva mu sto rubljev napitnice — pa je bilo. Če bi se hotela vzeti, bi bila morala oba v kriminal. Jaz sem že itak presedela tri leta v ječi, to zadošča.

— Vi?! V ječi... Ali kaj pa govorite? Toda zakaj neki?

— Kako to, zakaj? Zaradi dvoštva in še zaradi takih malenkosti. No, ampak zdaj moram iti.

Toda starke se ni hotela ločiti kar tako. Zgrabila me je za roko.

— Dušica moja! In Sergijev Ivanovič ni o vsem tem vedel ničesar?

— Kaj pa še, tak bedak! No, prosim, zdaj pa moram res iti. Stežka sem se ji iztrgala.

— Samo, pazite, da tega nikomur ne poveste! — sem rotila starke. — Vse to veste vi edina na vsem svetu.

Dva meseca nato, na kolodvoru kamor sem spremljala svoje znance, se je ustavil pred mano nekako začuden gospod ter tleknil v roke:

— Dunječka! Odkod ste se vzeli?!

— Aha! — sem pomislila. — Takoj zvezo, kam je izginila Dunječka.

— In kje, mislite, bi imela biti? Kaj?

— Kako to, kje? Saj ste vendar po tisti historiji s polkovnikom utekali v Ameriko? Kdaj ste se pa vrnili?

— Včeraj. Veste, tudi odnosit so me izgnali. Samo, prosim vas, ne pripovedujte tega nikomur! Vi edini veste o tem na vsem svetu.

Položil si je roko na srce in se priporočil.

Četrto ure nato sem ga zagledala v kopl ljudi. Karal me je nekemu gospodu, mu goreče nekaj pripovedoval ter mu šepetal v ušesa. In dotičnik se je radovedno oziral name ter se očividno zgražal.

Uboga Dunječka! Maščevala sem se.

Mnogi izmed nas se vedno trudijo, da izgledajo kolikor mogoče prijazni, da celo takrat, kadar se slikajo.

Bodi prepričan, da se vedno dobi kje oseba, ki je nesrečnejša od tebe, ali obratno.

— Ali me hočeš poročiti? — je vprašal on.

— Ne, je odgovorila ona in od tega časa sta ostala vedno najboljša prijatelja.

PRED CERKVLJO NAMAZAL NEVESTO S SAJAMI

Pred dnevi je bila v Tinju na Pohorju poroka, kakršne župljani ne pomnijo. Ves dogodek je zbudil mnogo resnih in šaljivih komentarjev, ki jim mi dodajamo to-le kratko poročilo s pripombo, da so stare pravice in običaji gotovo lepa navada in jih je treba ohranjevati ter ščititi, a le tako dolgo, da ostanejo v dostojnih mejah.

Stara navada je ob porokah takozvana "mauta". Fantje zapro prihajajočim svatom z vrvo pot v cerkev in po dolgem barantanju mora ženin nevesto odkupiti. Navadno je z nekaj "kovači" in par litri vina opravljeno. Tudi pa je vsa stvar končala s prepričnim in le treznejšim se je zahvaliti, da ni prišlo do krvavega obračunavanja. Ker so fantje vedeli, da je ženin iz druge fare, so potegnili vrvo, za njej pa obesili napis, v katerem so zahvalili 1000 Din, kar je gotovo bilo namenoma pretirano. Po dolgem barantanju, ki ga je vodil za fanta Karol P. iz občine Tinje, se je zaradi nepustljivosti fantov pričel med stareščinom in Karolom P. preprič in vse je kazalo, da bo pretep. Medtem je prišel domaći župnik in hotel pomiriti. Prijel je nevesto pod roko in jo odpeljal po drugi strani proti cerkvi. Ko je to opazil Karol P., je zgrabil že pripravljeno škero in odhitel na cerkevne stopnice ter župniku in nevesti zabranil pot z dvignjeno škero. Župnika je pozval, naj odide v cerkev in naj se ne vtiča v njih privatne zadeve. Ker se je med tem zbralo precej gledalcev in je postal položaj napet, je segel Karol P. nemadoma v žep in v trenutku privlekel iz žepa kepo saj, pomešanih s karbolom in potegnili nevesti nekajkrat preko obraza in ji zamašil usta ter se s krepkim: "Tu imaš, hudič!" zgrabil preko vrta. Nevesto so odpeljali v bližnje župnišče, kjer se je umila, nakar se je vršila nemoteno poroka, kar se je gotovo zahvaliti pametnemu ženinu in svatom, ker bi sicer lahko prišlo do pokolja.

Službojoči orožniki so ves dogodek vneli na zapisnik, "sajasta" poroka bo pa izvenela pred sodiščem.

TATOVČEŠENJ UBILI DRUŽINSKEGA OČETA

Iz Rudnika se poroča: — Ponoči dne 28. junija se je napotilo osem fantov iz okolice prijazne vasice Orle rabutat češnje. Znano je, da so eden glavnih zaslužkov prebivalcev na Orlih češnje, ki jih prodajajo ljubljancem in okolici prebivalcem. Fantje so prišli na Orle okoli polnoči in hoteli rabutati. Ko so v jasni mesečni noči letjete zaslišali nepklicane goste, so jih prepodili; kajti ob takih prilikah napravijo taki nepridipravi z lomljenjem vej več škode kakor s tatvino sadežev. Božeči fantje so se razkropili na dve strani, tako da je bežala ena skupina mimo hiše in sadojnaka — posestnika Leopolda Podrčaja. Ta hiša stoji namreč nekoliko pod Orliami. Gospodarja je takoj opozoril pes, da so tuji v bližini. Podrčaj je šel iz hiše, zapazil štiri kmečke fante in ker je mislil, da so prišli na češnje, jih je začel poditi. Fantje, oboroženi s poleni, so začeli Podrčaja obmetavati z njimi. Podrčaj je bil večkrat zadet in se je kmalu zgrudil v krvi, proseč pomoči. Na njegove klice so prihiteli domači in ga odnesli v hišo. Ker je bilo njegovo stanje vedno bolj kritično, so ga še ponoči okoli 2.30 prepeljali v ljubljansko bolnico, a je revež že med potjo izdihnil. Ko ga je voznik pripeljal v bolnico, je ugotovil službojoči zdravnik, da je Podrčaj mrtev. Mrtvega Podrčaja je odpeljal voznik zopet domov. Pokojni ima hud udarec na koncu prsnega koša. Radi udarca se mu je gotovo pretrgala kaka večja krvna žila, ki vodi do srca. Podrčaj je bil star 32 let. Priženil se je pred par leti sem ter tja pušča ženo in tri otročičke v starosti 1 do 5 let. Uslužben je bil kot tesar pri tes. mojstru Pustu v Ljubljani.

Grozna novica se je naglo razširila po vsej okolici. Vsi občustvenjejo z ubogo družino. Orožniki so kmalu prišli vse one fante, ki so bili ponoči na Orlih. Četvorico pa, ki je povzročila tako hudo nesrečo, so danes popoldne oddali orožniki v ljubljanske zapore. Natančne podatke Podrčaja bo ugotovila obdukcijaka komisija.

IZLETNIKI V STARI DOMOVINI

LJUBLJANA, — 29. junija. — Dospela je v staro domovino II. skupina naših rojakov onkraj morja pod vodstvom predsednika K. S. K. Jednote g. Opeke in tajnika g. Zalarja.

Ko so se izletniki pripeljali v Pariz, so jih pričakovali na kolodvoru naši tamošnji rojaki in jih prisrčno pozdravili. Nad vsako pričakovanje pa so bili naši izletniki prijeto presenečeni, ko je njihov vlak privozil na Jesenice. Tam jih je pričakovala velika množica z godbo na čelu, ki jim je klicala prisrčen živijo. Izletnike so pozdravili: policijski komisar Gerbič za ministrstvo socijalne politike in narodnega zdravlja, kanonik dr. Opeka za knezoškofa dr. Rožmana, odvetnik dr. Pegan za Rafaelovo družbo in dr. Kogoj za jeseniško občino in za okoli 20 družtev z Jesenic in iz bližnje okolice.

Po zakuski v kolodvorski restavraciji ob postrežbi jeseniških deklet, med katero je marljivo sviral godba Krekovi delavcev, so izletniki odšli nazaj v vozove, še prej pa je godba zasvirla ameriško himno, ki so jo izletniki peli v angleščini. Duhovni vodja Kranjske slovenske katoliške jednote župnik Plevnik se je nato ginjen zahvalil vrlim Jesenčanom za tople sprejem na domačih tleh.

Z istim vlakom se je vračala v domovino 15-članska skupina slovenskih delavcev iz Francije, ki so jim Jesenčani prav tak postregli, v vagonu, ker niso prej vedeli zanje.

Od Jesenic naprej je izletnikom prirejalo prevladstvo skoro na vsaki postaji priščne ovacije. Najlepše pa so bili sprejeti v Ljubljani. Peron na glavnem kolodvoru je bil poln občinstva, ki je prihitelo k sprejemu dragih rojakov. Banske upravo, oziroma ministrstvo za socijalno politiko in narodno zdravje sta zastopala načelnik oddelka banske uprave dr. Dolšak in glavar dr. Karlin, ljubljansko mestno občino podžupan prof. Jarc. Narodno izseljeniški odbor g. Rudolf Juvan, župansko zvezo predsednik Novak in tajnik Kristan, Rafaelovo družbo predsednik p. Kazimir Zakrajšek, banki izseljeniški urad nadzornik g. Fink, Prosvedno zvezo odvetnik dr. Miha Krek, zbornico TOI doktor Ples itd. Zastopanih je bilo skupno okoli 25 kulturnih društev in institucij.

Ko je vlak privozil na postajo, jim je zaigrala v pozdrav godba "Zarje" pod vodstvom g. Dolinarja. Občinstvo je drage goste obsulo s cvetjem, nakar so se ti formirali v sprevod, ki so mu na čelu korakali godba "Zarje" in zastavonoše z zastavami Prosvedne zveze, Društva katoliških rokodelskih pomočnikov, Prosvednega društva Šentpetar, Pevskega društva Ljubljana, Mladinskega društva Rokodelski dom in Fantovskega krožka Mladinski dom. Pred glavnim kolodvorom na Masarykovi cesti je sprevod obstal in so se vrstili pozdravni govori.

Govorili so in izročili izletnikom tople pozdrave na domačih tleh načelnik dr. Dolšak za ministrstvo za socijalno politiko, podžupan profesor Jarc za ljubljansko mestno občino, g. Rudolf Juvan za Narodni izseljeniški odbor, predsednik Novak za župansko zvezo, g. Langus za Centralo Krekovi družin, g. Žumer za Jugoslovansko strokovno zvezo, ga. Copelandova, lektorica angleškega jezika in dr. Joža Lovrenčič za Društvo katol. rokodelskih pomočnikov. Za sprejem in za pozdrave so se zahvalili predsednik KSKJ g. Opeka, podpredsednik g. Ivan Germ iz Puebla, glavni tajnik g. Zalar in župnik g. Plevnik.

V sprevodu, ki je zavil z godbo "Zarje" na čelu po Masarykovi cesti na Miklošičevo in odtod skozi Tavčarjevo ulico na Dunajsko cesto je korakalo mnogo ženstva v narodnih nošah in pa skavtov. Ponekod je sprevod korakal skozi gost špalir občinstva.

V stolnici, kamor je sprevod okoral k maši, je izletnike pozdravil v imenu cerkve stolni župnik dr. Klinar. Nato se je vršila maša, ki jo je daroval župnik Plevnik ob asistenci dveh domačih duhovnikov. Pri maši je orgel skladatelj monsignor Premrl, dočim je stolniški zbor prepeval pod vodstvom skladatelja kanonika dr. Kimbica.

Opoldne se je vršil v hotelu Miklič obed, med katerim je sviral

SAKSER STATE BANK

82 CORTLANDT STREET
NEW YORK, N. Y.

posluje vsak delavnik
od 8.30 dop. do 6.
popoldne.

Za večjo udobnost
svojih klientov, vsak
ponedeljek do 7. ure
zvečer.

Poslužujemo se vsi brez izjeme
te stare in stanovitne domače
banke.

STRAŠNA AVTOMOBILSKA NESREČA

Bliizu Dobriša na Čehoslovaškem se je pripetila strašna avtomobilska nesreča, ki je zahtevala štiri človeške žrtve, okrog 15 oseb pa je bilo ranjenih. Tovorni avto praške tvrdke A. Karpe, na katerem se je poleg šoferja nahajal neki sopotnik, se je zaletel v tovorni avtomobil tvrdke Karel Šmid iz Prage, s katerim se je 24 delavcev peljalo iz gozda domov. Šofer in voznik prvega avtomobila sta bila takoj ubita, 17 delavcev Šmidovega avtomobila je bilo pa hudo ranjenih. Od teh sta dva umrla. Orožniki so ugotovili, da sta oba šoferja prenašala vozila.

Karambol se je pripetil na ostrmem ovinku, šoferja nista imela več časa kreniti v stran in tako sta se vozila z vso silo zajela drug v drugega, nato pa tresčila v obcestni jarek, kjer sta obeležala popolnoma razbita.

Ta GLOBUS

kaže v pravem razmerju vodovje in suho zemljo. Na njem so vse izpremembe, ki so posledica zadnjih razkritij. Ta globus bo odgovoril na vsako zemljepisno vprašanje, bodisi odraslim, bodisi učeči se mladini. S tem globusom vam je pri rokah svet vzgoje in zabave.

KRASNO BARVAN TRPEŽNO IZDELAN

V premeru meri globus 6 inčev. — Visok je 10 inčev.

MODERN VZOREC

KRASEN PREDMET, KI JE KULTURNE VREDNOSTI ZA

VSAK DOM

CENA S POŠTNO VRED

\$2.50

ONI, KI IMAJO PLAČANO NAROČNINO ZA

"GLAS NARODA", OZIROMA SE NAROČE,

GA DOBE ZA —

\$1.75

"GLAS NARODA"

216 West 18 Street New York, N. Y.

DRUŠTVA

KI NAMERAVATE PRIREDITI

VESELICE,

ZABAVE

OGLAŠUJTE

"GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici.

CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

CENA

DR. KERNOVEGA BERILA

JE ZNIZANA

Angleško-slovensko

Berile

(ENGLISH-SLOVENE DICTIONARY)

Shane name

\$2.—

Naročite ga pri

KNJIGARNI "GLAS NARODA"

216 West 18 Street

New York City

I.

(Konec príhodníť.)

Uprava "G. N."

Poslednji zbirnik (Albrecht)	50
Pariski zlatar	35
Prihajanje, povest	60
Pogibalce	25
Povesti, pesmi v prozi (Baudelaire)	
trdo vezano	1.—
Vlat svona	40
Vri stricu	60
Prst božji	30
Patria, povest iz irske junaka do-	
dobe	30
Po gorah in dolinah	60
Poi Hira vipavca	60
Poslednji Mehikanec	30
Pravilice H. Majar	30
Predtržani, Preden in drugi svet.	
nikl v gramofonu	25
Prigodbe čebelice Maje, trda ves.	1.—
Pilice selivke, trda ves	75
Pred nevihto	35
Prva ljubezen	50
Popotniki	60
Poznava Boga	30
Pirhi	30
Povodenj	30
Praski Judeh	25
Prisega Hurovskega glavarja	30
Pravilice in pripovedke (Košutnik)	
1. svesek	40
2. svesek	40
Prvi med Indijanci	30
Preganjane indijanskih naseljen-	
jav	30
Razkrinkani Hansburžani	50
Roman treh sre	1.20
Roman zadnjega cesarja Habs-	
buržana	1.20
Robinson	50
Robinson Crusoe	60
Revucelja na Portugalskem	30
Rdeča in bela vrstica, povest ..	30
Rdeča megla	70
Rdeča kokarda	1.25
Slovenski šalivice	40
Slovenski Robinson, trd. ves.	75
Sociški invalid	35
Solnce in senca	65